

**Toespraak Voorzitter Tweede Kamer tijdens de
Bijzondere Verenigde Vergadering van de Staten-Generaal
ter gelegenheid van het zilveren regeringsjubileum van
Koningin Beatrix, 30 april 2005**

Majesteit!

Vandaag precies 25 jaar geleden werd u in de Verenigde Vergadering in de Nieuwe Kerk te Amsterdam als onze nieuwe vorstin ingehuldigd. Niet gekroond, maar ingehuldigd. Als symbool van vertrouwen. Een symbool dat ook het uwe was. Bij het afleggen van de eed vroeg u immers om “vertrouwen van volk en parlement”.

Dat, terwijl het buiten de Nieuwe Kerk er even op leek dat de opstand was uitgebroken met de krakersrellen onder de leus “geen woning, geen kroning”.

Na dat turbulente begin, bent u er altijd in geslaagd het vertrouwen van volk en parlement te behouden. U gaf het koningschap een eigentijdse invulling en kwam tegemoet aan het toenemende verlangen in de samenleving om zich met het koningschap, met u en met uw familie te identificeren. Tijdens uw regeerperiode is onze samenleving steeds veelzijdiger en veelkleuriger geworden, maar de kleur oranje is het symbool gebleven van Nederland en voor de Nederlanders.

Dit gevoel van nationale verbondenheid komt ook door de moderne en professionele wijze waarop u het koningschap inhoud geeft. Wij hebben u leren kennen als een perfecte vakvrouw. Als iemand die zich altijd gedegen voorbereidt. Die zich op de hoogte stelt van wat er in onze samenleving speelt. Uw inhoudelijke bijdrage dwingt respect af. En u staat midden in onze samenleving. Als vorstin en als persoon.

Dit blijkt ook uit uw toespraken. Goed geïnformeerd, zakelijk én betrokken én ook menselijk. U laat duidelijk merken dat u zich oprecht bezorgd maakt over bepaalde ontwikkelingen in onze maatschappij. Sommige onderwerpen hebben uw speciale aandacht. Bijvoorbeeld de eenwording van Europa. Daarmee oogst u ook buiten Nederland veel waardering. Dit bleek bij de toekenning van de Karelsprijs in Aken in 1996 uit de woorden “Majesteit, in u eren wij de Europese ziel van uw land.”

Meer persoonlijk zijn uw kersttoespraken. In uw allereerste kersttoespraak vroeg u aandacht voor het positieve. U gaf aan dat ieder leven zijn eigen beperkingen en grenzen heeft. “Het gaat om onze levenshouding, om de wil te zoeken naar licht in een wereld waarin het negatieve vaak de meeste aandacht krijgt”. In uw kersttoespraak in 2004 deed u een beroep “op de inzet en betrokkenheid van elk van ons om in een gezamenlijke inspanning de verdraagzaamheid hoog te houden.” U sprak toen ook over de vreugde en het verdriet in uw familie. De geboorte van uw kleinzoon en het overlijden van uw ouders binnen één jaar.

De wijze waarop u na de ziekte en het overlijden van Prins Claus het leven en uw werk weer heeft opgepakt, is door velen diep bewonderd. Dit geldt ook voor de manier waarop Prins Claus ruim tweeëntwintig van uw 25 regeringsjaren naast u heeft gestaan.

De manier waarop u anderen bijstaat op momenten dat het noodlot toeslaat maakt eveneens diepe indruk. Tekenend is die ene foto, genomen de dag na de vliegcrash in de Bijlmer, waarop u uw handen vertwijfeld voor uw gezicht houdt.

Hoe machteloos u zich soms ook zult voelen, alle betrokkenen en vooral de slachtoffers en hun familie hebben uw aanwezigheid en uw betrokkenheid steeds enorm gewaardeerd. Daarmee geeft u ook uiting aan de nationale verbondenheid op zo'n moment.

Uw verbondenheid strekt zich ook altijd uit naar de Nederlandse Antillen en Aruba. Voor uw zoons betitelde u hun eerste bezoek als “een ontdekkingsreis.” Dat gold in zekere zin ook voor de reis die u samen met prins Claus in november 1999 maakte en waar u letterlijk werd overvallen door de orkaan “Lenny”. Ook die foto's herinneren wij ons nog goed.

In uw toespraak bij uw erepromotie aan de Leidse Universiteit op 8 februari van dit jaar heeft u gememoreerd dat u samen met Prins Claus hoopte “te kunnen bijdragen aan behoud van kwaliteit op gebieden die waardevol zijn voor onze samenleving. Inspirerend is bovenal de ontmoeting met mensen. Het ambt biedt daartoe unieke kansen.” Een ambt, door u “niet gezocht, maar aanvaard”. Voor u een “symbool van de continuïteit en schakel tussen verleden en toekomst”.

In ons land lijken tegenstellingen toe te nemen en dan ook nog vaak uitvergroot te worden door de media. Mede dankzij uw invulling van het koningschap is temidden van die tegenstellingen de bindende rol van ons vorstenhuis blijven bestaan. U creëert vertrouwen en verbondenheid met het Nederlandse volk. Tegenstellingen kunnen daardoor minder groot worden.

Prinsjesdag is het symbool van de verbondenheid tussen het huis van Oranje-Nassau en onze parlementaire democratie.

Leden en medewerkers die de Tweede Kamer 25 jaar hebben gediend ontvangen een zilveren gouden koets. U diende ons land net zo lang. Als symbool van vertrouwen van volk en parlement in ons Staatshoofd zet ik graag de zilveren gouden koets in het kunstkabinet.